

Mỗi năm Việt Nam có khoảng 40.000 ca tử vong do sử dụng thuốc lá, trong khi đó số trẻ em hấp thụ vong do HIV/AIDS cũng gần tương đương đến tháng 3/2008 cũng mới chỉ xếp vào con số này.

“Năm 2007 số người chết vì tai nạn giao thông tại Việt Nam là 13.200. Nhìn con số này ai cũng thấy sợ, thế nhưng, con số này chỉ bằng một phần ba số ca tử vong do thuốc lá mỗi năm. Thế nhưng không ai thấy sợ”, thế của Phạm Hoàng Anh, Giám đốc Văn phòng HealthBridge Canada tại Việt Nam cho biết trong một hội thảo cuối tháng tư vừa qua tại Hà Nội.

Cũng theo bà, các chuyên gia dự báo số ca tử vong sẽ tăng lên tới khoảng 70.000 nếu các biện pháp kiểm soát thuốc lá hiện tại không được thực hiện. Nghiên cứu mới đây cho thấy, trong khối thuốc lá có đến 7.000 chất độc hại chỉ không phải 4.000, trong đó ít nhất 70 chất gây ung thư. Không chỉ người trực tiếp hút mà người khác hít phải khói thuốc cũng có nguy cơ cao mắc các bệnh như ung thư. Tại thành phố Y tế thế giới đã tiến hành một thử nghiệm với 400 người hút thuốc cho thấy tác hại của thuốc lá đến lá phổi của con người. Mỗi người hút thuốc có chứa 18 mg nicotine (hay còn gọi là heroin).

Kể từ khi cho thấy, khi đốt một 150 người hút thuốc thì màu nước trong bình (từng ngày cho lá phổi) đã chuyển từ màu trắng trong sang màu vàng như nước chè pha loãng. Khi đốt đến 380 thì nước đã chuyển thành màu đen do tro bụi. Tiến hành đun cho nước này lên, các nhà khoa học thu được 7,2g nicotine, rất độc hại và dễ ng.

Theo một nghiên cứu được tiến hành tại Bệnh viện K, với người hút thuốc trong vòng 6 tháng, khả năng bùng phát phổi cao gấp 6,5 lần so với người không hút. Họ cũng chỉ sống thêm 10 năm nếu không hút đến 20 năm.

Đặc biệt, trẻ sống trong gia đình có người hút thuốc cũng có nguy cơ mắc các bệnh viêm phế quản, viêm phổi, chất độc ng, hen suyễn cao gấp 8 lần so với trẻ khác.

Thuốc lá không chỉ hại cho người hút mà còn là gánh nặng kinh tế với cá nhân, gia

đình và xã hội. Một trong những biện pháp được coi là hữu hiệu để giảm số người hút thuốc là in cảnh báo tác hại bệnh hình ảnh trên vỏ bao. Những tài liệu Việt Nam, thông tin mới nhất về bệnh phổi, nội dung của cảnh báo y tế và hầu như không có tác động tích cực tiêu dùng.

Kho sát thực tế cho thấy chỉ gần 40% người hút thuốc nhận được cảnh báo "hút thuốc có thể gây ung thư phổi". Nguyên nhân là do nội cảnh báo không bắt mắt, nội dung không có gì liên quan đến mình, in quá nhỏ, màu chữ khó nhìn.

"Bộ Y tế đã có lộ trình in cảnh báo sức khỏe bệnh hình ảnh từ năm 2007, Thủ tướng Chính phủ cũng đã quy định về điều này. Nhưng không hiệu quả vì lý do gì, đến nay biện pháp này vẫn chưa được thực hiện", bà Hoàng Anh chia sẻ.

Cũng theo bà, một trong những nghịch lý nữa về thực trạng thuốc lá tại Việt Nam là dù có quy định xử phạt hành chính với những người vi phạm quy định cấm hút thuốc nơi công cộng nhưng không thực sự phát huy hiệu quả.

"Không có chế tài xử phạt, nhiều người vẫn ngang nhiên hút thuốc bệnh viện, trường học, nơi công cộng có mái che. Bộ Y tế hầu như không ghi nhận được trường hợp phạt nào", bà Hoàng Anh nói.

Các chuyên gia khuyến cáo, để giảm số người hút thuốc, chi phí và gánh nặng bệnh tật do thuốc lá gây ra sẽ giảm nếu hình ảnh cảnh báo gây sốc, đặt hình ảnh trên mặt trước và phía trên của bao bì, in các hóa chất gây ung thư có trong thuốc lá trên cảnh báo thuốc như carbonmonoxit, xianua, formaldehyde... Biện pháp này ước tính giảm 300-700 ca tử vong sớm mỗi năm do hút thuốc lá trong hai thập kỷ tới tại Việt Nam.